

Sprawozdanie z działalności ŚTR za rok 2016

Miniony rok należy uznać za udany: wydano dziesięć (zgodnie z planem) pozycji Biblioteki Świętokrzyskiej, cztery – w tym jeden podwójny – numery *Gońca Świętokrzyskiego*, zorganizowano szereg wartościowych imprez m. in. I Zjazd **Mateczników Patriotyzmu i Kultury** o charakterze międzynarodowym, połączone z Posiadami Matecznikowymi (maj), Biesiadę historyczno-literacką z udziałem pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego, ministra Wojciecha **Kaczmarczyka** (kwiecień), **Ogólnopolskie Sympozjum lekarzy pisarzy w Rytwianach** (wrzesień), tradycyjne spotkanie zaduszkowe oraz sesje poświęcone: różnym aspektom **życia w PRL**, 100 rocznicy śmierci Henryka **Sienkiewicza**, a także jubileusz 70 lecia urodzin Wojciecha **Kołodzieja**. Również finansowo, dzięki właściwie prowadzonej działalności statutowej i prywatnym darczyńcom kondycję Towarzystwa można określić jako dobrą (ze strony władzy samorządowej gminy, powiatu i województwa nie otrzymaliśmy grosza). Rok zamknięto kwotą **9.572,72 zł** a otwierano kwotą **7.083.01**

Towarzystwo liczyło pod koniec 2016 roku 26 osoby, w tym sześć z nich: Stanisław Duda ze Staszowa i prof. Eugeniusz Kulwicki z Krakowa, (przyjaciele Biblioteki Świętokrzyskiej), oraz Stanisław Dworak z Zawiercia, Paweł Pierściński z Kielc, Andrzej Tyszka z Podkowy Leśnej, Ludomira Zarębska (członkowie honorowi) zgodnie ze statutem są zwolnieni z opłacania składek. Członkami ŚTR na dzień 31 grudnia 2016 roku byli ponadto:

- 7 Magdalena Człapińska (Zduńska Wola),
8. Zbigniew Dembiński (Łódź),
9. Jan Jadach,
10. Longin Kaczanowski (Brwinów),
11. Edward Karyś
12. Stanisław Kędzior (Kielce),
13. Bogusław Kędziora (Sandomierz),
14. Wojciech Kołodziej z Kielc,
15. Lucyna Kukomska z Płocka,
16. Jerzy Mielnik (Kielce),
17. Marek Rak (Węgry);
18. Marek Skuza (Kielce),
19. Gerard Socha (Strzyżów Podkarpacki),
20. Alina Szymczyk (Chicago)
21. Wanda Śliwińska (Kielce);
- 22, Jadwiga Teclaw
23. Jerzy Teclaw (Kielce),
24. Tytus Tomczyński (Pabianice),
25. Bogusław Wtorkiewicz (Kielce), i
26. Maciej A. Zarębski (Zagnańsk).

Do chwili obecnej wszyscy członkowie ŚTR mają składki za rok 2016 opłacone na bieżąco. Wysokość składki w roku 2017 nie ulega zmianie i wynosi 80 zł.

W roku 2016 w październiku zmarł w wieku 77 lat Stanisław Cuper z Brzegu Opolskiego, nadal nieprzytomna jest dr Grażyna Kossakowska z Pińczowa, życzymy jej powrotu do zdrowia. W roku 2016 odeszło także do domu Pana kilku naszych sympatyków. Oto ich nazwiska: ks. prof. Leon Dyczewski z KULu w Lublinie (79), oraz kielczanie: Czesław Erber muzyk i bibliofil (86), Andrzej Litwin, poeta, dyr. WDK (85); Zofia Korzeńska, poeta i eseistka (85); i dr Marian Partyka, lekarz, szef Woj. Stacji Krwiodawstwa (84).

Uczcijmy ich pamięć chwilą ciszy!

Zarząd Towarzystwa: Maciej A.Zarębski, Jadwiga Teclaw, Wojciech Kołodziej, Jan Jadach, Edward Karyś, obradował w roku 2016 pięciokrotnie.

(22 kwietnia, 10 sierpnia, 28 października, 7 listopada, 16 grudnia)

W roku 2016 ŚTR zorganizowało szereg imprez. Odbywały się one głównie w Ośrodku Mateczników Patriotyzmu i Kultury w Zagnańsku. Kilka imprez miało miejsce poza naszym Ośrodkiem: m.in. dwie w Wojewódzkiej BP i dwie w klubie „Polonez” w Kielcach.

W Ośrodku Regionalizmu Świętokrzyskiego odbyły się imprezy:

- **22 kwietnia** – spotkanie historyczno-literackie z udziałem ministra Wojciecha Kaczmarczyka, prof. Andrzeja Tyszki, Józefa Staszla, górala z Nowego Targu oraz Józefa Kowalskiego ze Starachowic podczas którego odbyła się promocja książki „Podróż w nieznaną” autorstwa Polaka, mieszkańca Kanady Erica Święteckiego oraz wygłoszono dwa interesujące referaty – na temat historii Związku Podhalan oraz dziejów likwidacji fabryki Star Starachowice. Biorący udział w spotkaniu minister Kaczmarczyk podzielił się z jego uczestnikami swoją opinią na temat patriotyzmu. Powiedział m.in.:

Patriotyzm dziś to powinność wobec państwa i społeczeństwa, to obowiązek i odpowiedzialność za ubogich, środowisko, także inne części świata. Ale patriotyzm dziś to także czerpanie z tradycji przeszłych pokoleń i dbanie o tożsamość historyczną współczesnego obywatela.

- **28 maja** – „**Posiady Matecznikowe**” podczas których zaprezentowano działalność kilka mateczników świętokrzyskich i kilka mateczników Polonijnych oraz otwarto wystawę malarstwa Edwarda Tuza. W części artystycznej w ciekawym programie słowno – muzycznym wystąpił Filip Tuz.

- **21 września** – **wieczór wspomnieniowo-literacki**, podczas którego Jerzy Mielnik zaprezentował książkę swojego autorstwa *Egipskie impresje*, stanowiącą pokłosie jego 6 letniej pracy w Afryce.

- **19 października** – **wieczór wspomnieniowo-towarzyski**, **podczas którego blaski i cienie życia w PRL-u wspominali:** Bogdan Dworak, Jan Jadach i Maciej A.Zarębski.

- **25 listopada** – **spotkanie z okazji 100 lecia śmierci H.Sienkiewicza**, w czasie którego Maciej A.Zarębski przedstawił swoją podróż po Stanach Zjednoczonych śladami wielkiego pisarza (po 128 latach). W trakcie prezentacji pokazał kilka zdjęć własnego autorstwa z miejsc pobytu Sienkiewicza.

Poza Zagnańskiem odbyło się kilka imprezy. Oto ich terminy i program: ,

- 14 stycznia – w klubie *Polonez* w Kielcach , spotkanie noworoczne podczas którego zaprezentowano dorobek ŚTR roku 2015,

- 18 marca–w WBP w Kielcach, promocja książki Włodzimierza Gruszczyńskiego *Historia Odwetu i Jędrusiów*, którą poprowadził Maciej A.Zarębski,

- 10 maja – w WBP w Kielcach, promocja książki Macieja A.Zarębskiego *W krainie torbaczy i kiwi*, z udziałem m.in. autora i prof. Andrzeja Tyszki w roli recenzenta.

- w dniu 22 czerwca w klubie KSM „Polonez” w Kielcach benefis z okazji 70. rocznicy urodzin Wojciecha Kołodzieja, podczas którego zaprezentowany został okolicznościowy tomik poezji jubilata „Bez ogródek” . Udział w spotkaniu wzięło blisko sto osób, w tym wielu Kielczan zaprzyjaźnionych z poetą.

- w dniach 16-18 września w Eremie Złotego Lasu w Rytwianach, ogólnopolskie sympozjum literackie lekarzy pisarzy z udziałem ok. 40 osób;

W roku 2016 kontynuowano współpracę ze szkołami naszego regionu.

* 19 października z młodzieżą Gimnazjum w Zagnańsku spotkał się Jan Jadach, który omówił rocznice 2016 roku, w tym powstania styczniowego, konstytucji 3 maja, powstań śląskich, odzyskania Pomorza Gdańskiego,

* 30 listopada młodzież gimnazjum w Zagnańsku gościła w Ośrodku Mateczników Świętokrzyskich Patriotyzmu i Kultury, gdzie wysłuchała wykładu dr M. A.Zarębskiego na temat *Podróż po Stanach Zjednoczonych śladami Henryka Sienkiewicza – 128 lat później*.

Świętokrzyskie Tow. Regionalne prowadziło działalność charytatywną.

W jej ramach:

- ofiarowano zestawy książek BŚ dla Biblioteki Uniwersyteckiej w Kielcach na sumę 300 zł,

- przekazano pracownikom Banku Spółdzielczego w Samsonowie zestawy książek na sumę 1.000zł.,

- ofiarowano książki dla zakładu Odzieżowego Jacka Fronia w Zagnańsku na sumę 1.500 zł

- ofiarowano książki dla stypendystów Radka na sumę 800 zł

- ofiarowano książki dla alumnów Seminarium Duchownego we Lwowie na sumę 1.500 zł

oraz przekazano w darze: zestaw 103 książek dla

Gminnej Biblioteki Publicznej w Samsonowie na sumę ok. 2 tys. zł ;

- dla absolwentów LO im. Żeromskiego w Kielcach z roku 1966 z okazji 50 lecia matury ofiarowano zestawy książek na sumę 2.400 zł

Łącznie więc przekazano w darze książki na sumę **ok. 9 tys. zł !**

W roku 2016 członkowie naszego Towarzystwa brali udział w kilku

ważnych inicjatywach oświatowo- literacko-artystycznych, oraz imprezach ogólnopolskich:

* **prezes Towarzystwa Maciej A.Zarębski uczestniczył w kilku ważnych imprezach społeczno-kulturalnych, a mianowicie:**

- 1 lutego w symposium „120 lat Polskiego Ruchu Ludowego” w WBP w Kielcach;
- 23 marca w konferencji *Wsparcie społeczeństwa obywatelskiego* w Warszawie w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
- 2-4 czerwca w IX Kongresie Polonii Medycznej oraz II Światowym Zjeździe Lekarzy Polskich w Warszawie,
- 11 czerwca w Adamowie (z okazji 10 lecia Muzeum Ludowego),
- 14 sierpnia w Ossali w spektaklu plenerowym „Listy Adama Bienia 1920”,
- 21 sierpnia w Festynie w Domaszowicach połączonym z wystawą starych fotografii z życia wsi, miejsca urodzin Walerego Przyborowskiego,
- 11 listopada w Warszawie w uroczystych obchodach 98 rocznicy Odzyskania Niepodległości w tym w spotkaniu w Pałacu Prezydenckim jako Gość prezydenta Andrzeja Dudy
- 1 grudnia w Staszowie w obchodach 35. lecia Staszowskiego Towarzystwa Kulturalnego, gdzie zabrał głos w dyskusji przypominając nieżyjących już współzałożycieli Towarzystwa z Adamem Bieniem, Eugeniuszem Lechem, Reginą i Janem Bachmińskimi, Jerzym Fijałkowskim, dr Stefanem Olszowcem na czele.

Ponadto:

- 12 października w uroczystej XXX edycji stypendiów im. Radka wzięła udział Jadwiga Kasierska-Teclaw; która przekazała stypendystom wydawnictwa Biblioteki Świętokrzyskiej;
- 19 października ze studentami uniwersytetu III Wieku Wszechnicy w Zabrze spotkał się na wieczorze autorskim Wojciech Kołodziej, sekretarz ŚTR,
- w październiku wziął udział w Międzynarodowej Wystawie Autorskich Kapeluszy w Londynie Bogumił Wtorkiewicz;
- Ponadto Jan Jadach, członek Zarządu brał udział w cyklicznych imprezach „Spotkania ze źródłem archiwalnym”, które co dwa miesiące organizowało Archiwum Państwowe w Kielcach.

* - **Maciej A.Zarębski w roku 2016 był autorem:**

- tekstu wspomnieniowego o zmarłym koledze dr Marianie Partyce - opublikowanym w *Eskulapie świętokrzyskim*
- recenzji, tekstów publicystycznych oraz reportaży publikowanych w prasie ogólnopolskiej: miesięcznikach warszawskich: „Wciąż wędrujemy”, „Gazecie Lekarskiej”, „Merkuryszu Regionalnym” – piśmie wydawanym w Nowej Soli (gorzowskie) oraz kwartalniku „Wiadomości Ziemiańskie”, gdzie ukazały się jego teksty o dworach i pałacach ziemi świętokrzyskiej;

* **pisano o nim, jego działalności i książkach w:**

czasopismach i pismach ogólnopolskich: kwartalniku Centralnej Biblioteki Rolniczej **Kultura wsi**, w miesięcznikach Izb Lekarskich **Gazeta Lekarska**, **Eskulap świętokrzyski** półroczniku społeczno-kulturalnym Kielecczyzny **Nad Kamienną**,

Należy zaznaczyć, iż ani w radiu kieleckim, ani w ośrodku Telewizji Regionalnej a także pismach kieleckich: „Echo dnia” i dodatku kieleckim „Gazety Wyborczej” nie było żadnej informacji o naszej działalności imprezowej oraz wydanych dziesięciu książkach.

Przedstawiamy ten fakt bez komentarza, ale ze zrozumiałym smutkiem spowodowanym refleksją na temat współczesnego oblicza niby „naszej” prasy regionalnej...

Odznaczenia, wyróżnienia etc..

Prezes STR Maciej A. Zarębski otrzymał w maju dyplom z okazji X lecia działalności kulturalno-literackiej Zrzeszenia Literatów Polskich im. JP II w Chicago, w czerwcu akt powołania na członka RDPP przy minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W czerwcu także medal 50 lecia Spółdzielni Mieszkaniowej w Staszowie zaś w grudniu medal jubileuszowy 35. lecia Staszowskiego Towarzystwa Kulturalnego. W grudniu otrzymał ponadto pamiątkowy Medal „Pamięć i Tożsamość” z okazji wydania X Almanachu „Powroty do źródła” twórców chicagowskich.

W roku 2016 Maciej A. Zarębski otrzymał ponadto listy osobiste od pani minister Rafalskiej oraz prezesa Pis-u Jarosława Kaczyńskiego. Były to reakcje na wysłane do tych osób „Gońce” oraz książkę „Mateczniki Polskości”. Prezes Kaczyński napisał m.in. *dziękuję Panu za aktywną, merytoryczną pracę na rzecz polskich społeczności lokalnych. (...) Oraz za to, że był Pan uprzejmy podzielić się ze mną swoimi doświadczeniami w pracy społecznej na rzecz Mateczników Patriotycznych. Zaś pani minister napisała upowszechnianie i przekazywanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym regionów jest ważnym czynnikiem, który wpływa na umacnianie więzi lokalnych oraz pobudza aktywność obywatelską na rzecz promocji i rozwoju „małych ojczyzn”. Gratuluję podjęcia tej ciekawej inicjatywy.* Cytowane powyżej fragmenty korespondencji są niezwykle budujące ale także zobowiązujące...

W roku 2016 także inni członkowie ŚTR otrzymali znaczące wyróżnienia.

Bogumił Wtorkiewicz uzyskał we wrześniu tytuł artysty Roku 2016,

Lucyna Kukomska zdobyła I miejsce w konkursie poetyckim dla plockich seniorów. W październiku **Ludomira Zarębska** uzyskała wyróżnienie w dziale prozy w konkursie literackim „Pulsu dnia”.

Ponadto w omawianym roku sprawozdawczym dwóch członków Towarzystwa było nominowanych do szczególnych wyróżnień:

- dr Maria Magdalena Człapińska – do nagrody NIKE

- prof. Andrzej Tyszka – do nagrody i medalu Zygmunta Glogera.

W działalności wydawniczej zanotowany dalsze osiągnięcia.

W roku 2016 wydano 10 pozycji książkowych (pomimo braku dotacji)

Oto ich tytuły i autorzy:

339. *Przeminą wiosny uniesień* – Zbigniewa Dembińskiego

340. *Podróż w nieznane* – Ireneusza Święteckiego

341. *Powroty do źródła* – almanach chicagowskich poetów

342. *W krainie torbaczy i kiwi* - Macieja A.Zarębskiego

343. *Co mi leży na wątrobie –cz.II* – Henryka Wątroby

344. *Bez ogródek* – Wojciecha Kołodzieja

345. *Ogrody dzieciństwa* – Ludomiry Zarębskiej

346. *Wiąże nas Wisła* – Lucyny Kukomskiej i Dariusza Ossowskiego

347. *Mateczniki Polskości gwarantem dobrej zmiany* – M.Zarębskiego

348. *Spółdzielczość pracy Kielecczyzny* – Stanisława Kędziora

Ukazały się cztery numery (jeden podwójny) kwartalnika *Goniec Świętokrzyski* w maju (nr 185-6), we wrześniu (1987), w grudniu (188).

Wydawnictwa książkowe Biblioteki Świętokrzyskiej oraz wszystkie numery „Gońca Świętokrzyskiego” mogły się ukazać dzięki współfinansowaniu lub przy całkowitym sfinansowaniu kosztów ich wydania przez autorów oraz sponsorów, którymi w roku 2016 byli: prof. Eugeniusz Kulwicki z Krakowa, dr Aleksandra Przybylska z Chicago, dr Stefan Kośmider z Sierpca, Marek Mostek z Białogardu oraz Jerzy Chodurek ze Staszowa.

Książki Biblioteki Świętokrzyskiej zostały wysłane do: Biblioteki Kongresowej USA w Washingtonie, Fundacji Łączności z Polonią, Instytutu Badań Literackich w Warszawie, oraz prezydenta RP Andrzeja Dudy i prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego.

W dalszym ciągu nie ma żadnej współpracy z kieleckimi mediami lokalnymi i regionalnymi. Nienajlepiej układają się także relacje Towarzystwa z władzą samorządową na niemal wszystkich. szczeblach... Wielka szkoda, bo cierpi na tym społeczność lokalna.., To tylko dzięki wielkiej determinacji członków Świętokrzyskiego Towarzystwa Regionalnego, przekonanych o pełnionej misji należy zawdzięczać sukcesy imprezowo-wydawnicze roku 2016, a także lat poprzednich.

Piąty już rok działała nasza strona internetowa www.regionalizm.kielce.pl Do jej zaglądania zachęcam. Dziękuję za uwagę.

Maciej A.Zarębski